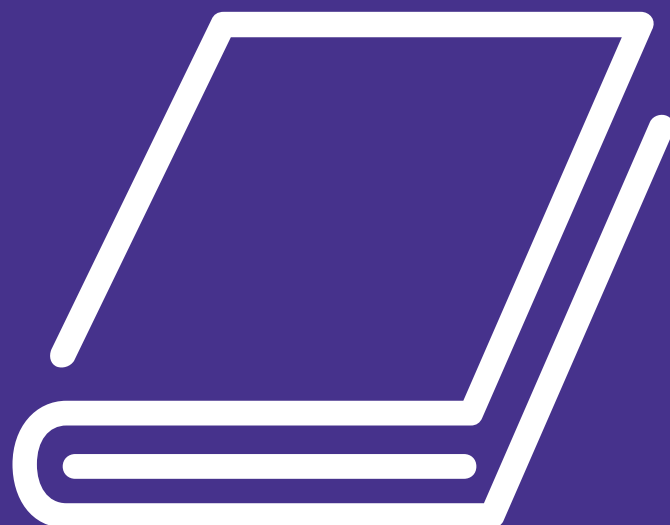

Årsberetning 2021

Nævnet for Videnskabelig
Uredelighed

August 2022

Udgivet af Nævnet for Videnskabelig Uredelighed
c/o Uddannelses- og Forskningsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
Tel.: 7231 7800
ufs@ufm.dk
www.ufm.dk

Publikationen kan hentes på ufm.dk/publikationer

ISSN: 2596-9153

ISBN (elektronisk publikation): 978-87-94128-47-6

Årsberetning 2021

Nævnet for Videnskabelig Uredelighed

August 2022

Indhold

1. Forord	5
2. Sager afgjort i 2021	6
2.1 Afgørelse af 16. marts 2021 – Sag nr. 2020-01, 2020-15 og 2020-16	6
2.2 Afgørelse af 22. marts 2021 – Sag nr. 2020-04	6
2.3 Afgørelse af 26. marts 2021 – Sag nr. 2020-05	7
2.4 Afgørelse af 5. april 2021 – Sag nr. 2020-07	7
2.5 Afgørelse af 8. april 2021 – Sag nr. 2021-01	7
2.6 Afgørelse af 13. april 2021 – Sag nr. 2019-20	8
2.7 Afgørelse af 13. april 2021 – Sag nr. 2019-25	8
2.8 Afgørelse af 13. april 2021 – Sag nr. 2020-21	8
2.9 To afgørelser af 19. april 2021 – Sag nr. 2020-10 og 2020-14	9
2.10 Afgørelse af 21. april 2021 – Sag nr. 2020-03	9
2.11 Afgørelse af 23. april 2021 – Sag nr. 2020-11	9
2.12 Afgørelse af 7. maj 2021 – Sag nr. 2020-06	10
2.13 Fire afgørelser af 7. maj 2021 – Sag nr. 2020-02, 2020-17, 2020-18 og 2020-19	10
2.14 Afgørelse af 28. maj 2021 – Sag nr. 2021-03	11
2.15 Afgørelse af 15. juni 2021 – Sag nr. 2019-16	11
2.16 Afgørelse af 26. juli 2021 – Sag nr. 2021-02	11
2.17 Afgørelse af 10. september 2021 – Sag nr. 2021-04	12
2.18 Afgørelse af 21. september 2021 – Sag nr. 2020-12	12
2.19 Afgørelse af 12. oktober 2021 – Sag nr. 2021-07	13
2.20 Afgørelse af 18. oktober 2021 – Sag nr. 2020-20	13
2.21 Afgørelse af 28. oktober 2021 – Sag nr. 2020-23	13
2.22 Afgørelse af 15. november 2021 – Sag nr. 2021-06	14
2.23 Afgørelse af 25. november 2021 – Sag nr. 2020-22	15
2.24 Afgørelse af 9. december 2021 – Sag nr. 2020-25	15
3. Aktiviteter vedrørende integritet i forskning	17
4. Medlemmer og suppleanter i nævnet	18

1. Forord

Nævnet for Videnskabelig Uredelighed afgiver hermed sin årsberetning, der i henhold til § 21 i lov nr. 383 af 26. april 2017 om videnskabelig uredelighed m.v. (loven) vedrører nævnets behandling af sager om videnskabelig uredelighed. Denne årsberetning omfatter perioden 1. januar til 31. december 2021.

I den nævnte periode blev der indbragt 27 sager for nævnet, og der blev truffet afgørelse i 30 sager. Ved periodens udløb havde nævnet 23 verserende sager.

Fire af de afgjorte sager blev afsluttet ved formalitetsafgørelser i henhold til lovens § 13, og 26 af sagerne blev afsluttet ved realitetsafgørelser. I de realitetsafgjorte sager fandt nævnet i syv sager, at der forelå videnskabelig uredelighed, mens nævnet i de øvrige 19 sager fandt, at der ikke forelå videnskabelig uredelighed.

Som i de foregående år har også perioden, som denne årsberetning dækker, været præget af antallet af sager. Nævnet har i 2021 afholdt fem nævnsmøder, og har herudover afgjort en række sager, som egnede sig hertil, på skriftligt grundlag. I juni 2021 udløb beskikkelsesperioden for samtlige af nævnets faglige medlemmer og suppleanter. Medlemmer og suppleanter beskikkes i henhold til lovens § 5, stk. 3, af uddannelses- og forskningsministeren efter åbent opslag og høring af Danmarks Frie Forskningsfond. Der blev som følge heraf per 1. juli 2021 beskikket nye nævnsmedlemmer og suppleanter. Fire siddende medlemmer og to siddende suppleanter blev i henhold til lovens § 6, stk. 2, genudpeget for en periode på yderligere to år med henblik på at sikre erfaring og kontinuitet i nævnets arbejde. Endvidere blev beskikkelsesperioden for nævnets formand i november 2021 forlænget for yderligere to år.

Medlemmerne af nævnet har i 2021 – ud over behandlingen af sager om videnskabelig uredelighed – bidraget til at udbrede kendskabet til nævnets arbejdsområde gennem undervisning og oplysning. Endvidere var nævnet repræsenteret ved et af sine medlemmers deltagelse i konferencen "Interessekonflikter i akademisk forskning", der blev afholdt på Københavns Universitet i november 2021.

I marts 2021 mødtes nævnets formand med repræsentanter for Danske Universiteter med henblik på at udvikle samarbejdet mellem nævnet og forskningsinstitutionerne. Det årlige møde mellem nævnets formand, nævnets sekretariat og sekretariaterne for praksisudvalgene ved forskningsinstitutionerne, som afholdes med henblik på at sikre dialogen mellem nævnet og forskningsinstitutionerne om behandlingen af sager om videnskabelig uredelighed, blev udskudt til og holdt i marts 2022.

København, august 2022

*Jens Hartig Danielsen
Landsdommer, dr.jur., ph.d.
Formand for Nævnet for Videnskabelig Uredelighed*

2. Sager afgjort i 2021

I perioden fra 1. januar til 31. december 2021 har nævnet truffet 30 afgørelser, herunder tre sager indbragt i 2019, 21 sager indbragt i 2020 og 6 sager indbragt i 2021. Alle afgørelser kan læses i deres fulde længde i anonymiseret form på nævnets hjemmeside.

2.1 Afgørelse af 16. marts 2021 – Sag nr. 2020-01, 2020-15 og 2020-16

Realitetsafgørelse. Plagiering. Ikke videnskabelig uredelighed.

Sagen omhandlede en hovedartikel og to andre artikler (produkt nr. 1, 2 og 3), der dels var et bidrag til en videnskabelig konference og to kapitler i to bøger. Nævnet vurderede angående produkt nr. 1, at der ikke kunne være tale om en tilegnelse af andres idéer uden retmæssig kreditering, hvis samtlige forfattere til den kilde, der påstås at være plagieret fra, er forfattere til produktet. Nævnet lagde endvidere vægt på, at der i produkt nr. 1 var henvist til kilden. Angående produkt nr. 2 og 3 fandt nævnet, efter en samlet vurdering af sagens oplysninger, at anmelder var retmæssigt krediteret for sine bidrag, idet der i produkt nr. 2 og 3 var henvist til produkt nr. 1, og idet anmelder var nævnt i artiklen under "acknowledgement".

2.2 Afgørelse af 22. marts 2021 – Sag nr. 2020-04

Realitetsafgørelse. Plagiering. Ringe betydning. Ikke videnskabelig uredelighed.

Nævnet fandt, at anmeldte i ti tilfælde havde brugt tekst fra syv kilder uden at kreditere disse. Under hensyn til antallet af tilfælde og de enkelte tilfældes karakter og omfang, herunder anmeldtes oplysning om, at den litteratur anmeldte havde læst havde haft indvirkning på anmeldtes sprogbrug, fandt nævnet, at anmeldte groft uagtsomt havde tilegnet sig teksterne. Dog lagde nævnet vægt på, at tilfældene, bortset fra tilfælde nr. 17, kun fandtes i produktets kapitel 2, der måtte betegnes som produktets indledende afsnit. Nævnet vurderede samlet, at tilfældenes relative betydning var begrænset. Der forelå derfor ikke videnskabelig uredelighed.

Nævnet fandt i øvrigt, at sagen kunne indeholde forhold om tvivlsom forskningspraksis og oversendte den derfor til forskningsinstitutionen til videre behandling, jf. lovens § 17.

2.3 Afgørelse af 26. marts 2021 – Sag nr. 2020-05

Realitetsafgørelse. Plagiering. Ringe betydning. Ikke videnskabelig uredelighed.

Sagen drejede sig om seks tilfælde i en ph.d.-afhandling, hvor anmeldte i seks tilfælde havde brugt tekst fra tre forskellige kilder, herunder ved parafrasering, uden at kreditere disse. I tilfælde nr. 1 og 2 var der tale om brug af gængse formuleringer uden videnskabeligt indhold, der orienterede om praktiske og formelle forhold, og nævnet fandt derfor, at der ikke var tale om plagiering. I tilfælde nr. 3-6 fandt nævnet, at anmeldte ved grov uagtsomhed havde tilegnet sig de pågældende tekster uden retmæssig kreditering, og derfor havde plagieret. Det kunne ikke føre til en anden vurdering, at anmeldte i nogle af tilfældene midt i den brugte tekst havde indsat en note til kilden, idet henvisningen gav læseren det indtryk, at den efterfølgende tekst ikke stammede fra kilden. Ved vurderingen af plagieringens betydning lagde nævnet vægt på, at tilfælde nr. 3 vedrørte tekst i produktets indledende afsnit, og at tilfælde nr. 4 og 5 vedrørte almindelige introduktioner til grundlæggende problemstillinger og teori. Nævnet fandt derfor, at plagieringen kun havde haft ringe betydning ved rapporteringen af den forskning, der lå til grund for anmeldtes produkt, og vurderede herefter, at der ikke forelå videnskabelig uredelighed.

Nævnet vurderede i øvrigt, at sagen kunne indeholde forhold om tvivlsom forskningspraksis og oversendte den derfor til forskningsinstitutionen til videre behandling, jf. lovens § 17.

2.4 Afgørelse af 5. april 2021 – Sag nr. 2020-07

Realitetsafgørelse. Plagiering. Ringe betydning. Ikke videnskabelig uredelighed.

Nævnet fandt, at anmeldte i to tilfælde havde brugt tekst fra to kilder uden kreditering af disse, og at anmeldte i hvert fald ved grov uagtsomhed havde tilegnet sig teksterne. Anmeldte havde derfor plagieret. Ved vurderingen af plagieringens betydning lagde nævnet vægt på, at de omhandlede tilfælde fandtes i produktets indledende og metodiske afsnit og fandt uanset tilfældenes omfang og karakter efter en konkret vurdering, at plagieringen kun havde haft ringe betydning ved planlægningen, gennemførelsen og rapporteringen af forskningen. Der forelå derfor ikke videnskabelig uredelighed.

Nævnet vurderede i øvrigt, at sagen kunne indeholde forhold om tvivlsom forskningspraksis og oversendte derfor sagen til forskningsinstitutionen til videre behandling, jf. lovens § 17.

2.5 Afgørelse af 8. april 2021 – Sag nr. 2021-01

Formalitetsafgørelse. Ikke et videnskabeligt produkt. Afvisning af realitetsbehandling.

Sagen drejede sig om anmeldtes undervisningsmateriale. Nævnets formand afgjorde i henhold til § 10 i nævnets forretningsorden, at sagen ikke vedrørte et videnskabeligt produkt, og at det derfor var utvivlsomt, at sagen i overensstemmelse med lovens § 13, nr. 1, skulle afvises fra realitetsbehandling.

2.6 Afgørelse af 13. april 2021 – Sag nr. 2019-20

Realitetsafgørelse. Plagiering. Videnskabelig uredelighed.

Nævnet vurderede, at anmeldte med forsæt i 47 tilfælde uden retmæssig kreditering havde brugt tekst fra en kilde, der var en kandidatafhandling skrevet af to studerende, som anmelder havde været vejleder for. Nævnet fandt endvidere, at omfanget af tilfældene, deres karakter og placering i produktet, herunder placeringen i produktets afsluttende afsnit, medførte, at der ikke var tale om plagiering af ringe betydning for rapporteringen af forskningen. Der forelå derfor videnskabelig uredelighed.

Nævnet besluttede at orientere udgiveren af det videnskabelige produkt med henstilling til denne om, at produktet blev trukket tilbage, jf. lovens § 16, stk. 2, nr. 4.

2.7 Afgørelse af 13. april 2021 – Sag nr. 2019-25

Realitetsafgørelse. Plagiering. Ikke videnskabelig uredelighed.

I forbindelse med nævnets behandling af sagen 2019-20, se ovenfor afsnit 2.6, der omhandlede en artikel med to forfattere, besluttede nævnet af egen drift at rejse sagen 2019-25 i forhold til medforfatteren af artiklen. Nævnet traf i sagen 2019-25 afgørelse om, at medforfatteren til artiklen ikke havde handlet videnskabelig uredeligt, idet medforfatteren ikke havde haft den fornødne tilregnelser. Nævnet lagde blandt andet vægt på, at kilden var en ikke-offentliggjort kandidatafhandling, hvor anmeldte i sagen 2019-20 havde været de studerendes vejleder, og at anmeldte i sag 2019-25, havde oplyst til nævnet, at han ikke havde haft adgang eller viden om den pågældende kandidatafhandling.

2.8 Afgørelse af 13. april 2021 – Sag nr. 2020-21

Realitetsafgørelse. Plagiering. Ringe betydning. Ikke videnskabelig uredelighed.

Nævnet vurderede, at anmeldte i to tilfælde havde brugt tekst fra en kilde, herunder ved parafrasering, uden at kreditere kilden. Under hensyn til tilfældenes karakter og omfang fandt nævnet, at anmeldte ved grov uagtsomhed havde tilegnet sig teksterne uden retmæssige kreditering. Anmeldte havde derfor plagieret. Ved vurderingen af plagieringens betydning lagde nævnet vægt på antallet af tilfælde af plagiering og plagieringens omfang, herunder at de tilegnede tekster fandtes i produktets kapitel 1, *Introduction*, på produktets side 15-19, som udgjorde produktets indledende afsnit. Nævnet vurderede derfor, at plagieringen kun havde haft ringe betydning ved planlægningen, gennemførelsen og rapporteringen af forskningen. Der forelå herefter ikke videnskabelig uredelighed.

2.9 To afgørelser af 19. april 2021 – Sag nr. 2020-10 og 2020-14

Realitetsafgørelse. Plagiering. Ikke videnskabelig uredelighed.

Sagerne vedrørte det samme produkt med hver sin anmeldte og drejede sig om tilegnelse af metode i forbindelse med udførelse af nogle eksperimenter, der dannede grundlag for de anmeldtes produkt. Efter sagens oplysninger, herunder det der var anført i produktet, lagde nævnet til grund, at anmelders metode ikke var blevet anvendt af de anmeldte i forbindelse med deres produkt. Endvidere lagde nævnet til grund, at anmelder ikke i øvrigt havde bidraget til produktet på en sådan måde, at de anmeldte havde tilegnet sig anmelders ideer, processer, resultater, tekst eller særlige begreber. De anmeldte havde derfor ikke plagieret, og der forelå derfor ikke videnskabelig uredelighed.

2.10 Afgørelse af 21. april 2021 – Sag nr. 2020-03

Realitetsafgørelse. Plagiering. Ringe betydning. Ikke videnskabelig uredelighed.

Sagen omhandlede en ph.d.-afhandling, der var blevet anmeldt for plagiering. Nævnet lagde vægt på, at anmeldte i seks tilfælde havde brugt tekst fra fem forskellige kilder uden retmæssig kreditering af disse, og fandt, at anmeldte i hvert fald ved grov uagtsomhed havde tilegnet sig teksterne. I flere tilfælde bemærkede nævnet, at henvisninger til de pågældende kilder var placeret i tekstafsnittets indledning, midt i en sætning, hvilket ledte til det indtryk, at det kun var teksten foran fodnoten, der blev henvist til. Læseren fik således det indtryk, at tekststykker, der kom efter fodnoten, var forfatterens egne. Nævnet vurderede derfor, at anmeldte ikke havde krediteret kilden retmæssigt. Ved vurderingen af plagieringens betydning fandt nævnet, at den var af en sådan karakter og omfang, at den alene havde haft ringe betydning ved afrapporteringen af forskningen. Der forelå derfor ikke videnskabelig uredelighed.

Nævnet vurderede, at sagen kunne indeholde forhold om tvivlsom forskningspraksis og oversendte den derfor til forskningsinstitutionen til videre behandling, jf. lovens § 17.

2.11 Afgørelse af 23. april 2021 – Sag nr. 2020-11

Realitetsafgørelse. Plagiering. Ringe betydning. Ikke videnskabelig uredelighed.

Nævnet fandt, at anmeldte i sin ph.d.-afhandling i 13 tilfælde havde brugt tekst fra tre kilder. Under hensyn til antallet af tilfælde og de enkelte tilfældes karakter og omfang fandt nævnet, uanset anmeldtes oplysninger om tidspres, at anmeldte ved grov uagtsomhed havde tilegnet sig teksterne uden retmæssig kreditering. Anmeldte havde derfor plagieret. Ved nævnets vurdering af plagieringens betydning lagde nævnet vægt på opbygningen af produktet, herunder blandt andet at produktet bestod af tre kortfattede sammenfattende kapitler efterfulgt af tre offentliggjorte artikler. Nævnet fandt, navnlig under hensyn til produktets opbygning med fremlæggelse, analyse og diskussion af de væsentligste videnskabelige resultater i de tre offentliggjorte artikler, der ikke indeholdt plagiering, at plagieringen, uanset antallet og omfanget af de omhandlede tilfælde af plagiering, kun havde haft ringe betydning ved rapporteringen af forskningen. Der forelå derfor ikke videnskabelig uredelighed.

Nævnet vurderede endvidere, at sagen kunne indeholde tilfælde af tvivlsom forskningspraksis og oversendte derfor sagen til videre behandling ved forskningsinstitutionen, jf. lovens § 17.

2.12 Afgørelse af 7. maj 2021 – Sag nr. 2020-06

Realitetsafgørelse. Plagiering. Videnskabelig uredelighed.

Nævnet fandt, at anmeldte i 12 tilfælde i sin ph.d.-afhandling havde brugt tekst fra forskellige kilder uden at kreditere disse. Navnlig under hensyn til antallet af tilfælde fandt nævnet, at anmeldte ved grov uagtsomhed havde tilegnet sig teksterne uden retmæssig kreditering. Det kunne konkret ikke føre til en anden vurdering, at anmeldte nogle steder i sin tekst havde henvist til en kilde, som de af anmeldte anvendte kilder henviste til, eller at kilderne var nævnt i afhandlingens almindelige liste over anvendte kilder (*References*). I et tilfælde fandt nævnet, at det konkret ikke kunne føre til en anden vurdering af anmeldtes brug af kilden, at de i kilden beskrevne aktiviteter dannede baggrund for anmeldtes ph.d.-studium og afhandling, og at der indledningsvis i afhandlingen var henvist til det forskningsprogram, som kilden vedrørte. Særligt vedrørende to tilfælde bemærkede nævnet, at anmeldte uden retmæssig kreditering havde brugt tekst fra et selvstændigt videnskabeligt produkt, som anmeldte havde skrevet med andre forfattere. Nævnet vurderede under hensyn til plagieringens omfang, at plagieringen ikke havde haft ringe betydning ved rapporteringen af forskningen. Der forelå derfor ikke videnskabelig uredelighed.

2.13 Fire afgørelser af 7. maj 2021 – Sag nr. 2020-02, 2020-17, 2020-18 og 2020-19

Realitetsafgørelse. Plagiering. Videnskabelig uredelighed.

Sagen omhandlede en artikel udgivet i et tidsskrift i 2013. Anmeldelsen, som var indgivet af en anonym anmelder, angik ét produkt og vedrørte i alt fire forskere, som i produktet var angivet som forfattere til dette. Nævnet bemærkede, uanset at der ikke gælder særlige regler for forældelse af sager om videnskabelig uredelighed, kan en sags alder have betydning ved vurderingen af oplysningerne i sagen, idet sagens alder blandt andet kan betyde, at vurderingerne bliver forbundet med usikkerhed.

Nævnet lagde vægt på, at der i produktet i en række tilfælde var brugt tekst fra kilden, der var en kandidatafhandling skrevet af to studerende, uden at denne var krediteret. Nævnet vurderede, at der ikke forelå plagiering i sagens tilfælde nr. 1-2, 4-6, 8-18. Nævnet lagde herved til grund, at de nævnte tilfælde stammede fra et projektforslag, som en af de anmeldte havde stillet til de studerende som led i undervisningen, samt at flere af teksterne vedrører alment kendte begreber inden for det pågældende fagområde. For så vidt angik sagens tilfælde nr. 20, 22-23, 25-28 fandt nævnet, at der forelå plagiering, og at den ikke havde ringe betydning for afrapporteringen af forskningen. Nævnet traf afgørelse om, at tre ud af de fire forfattere til det videnskabelige produkt havde handlet videnskabeligt uredeligt. For så vidt angik tilregnelsen hos en af forfatterne fandt næv-

net, at denne anmeldte havde været af den overbevisning, at de studerende var medforfattere til produktet. Nævnet vurderede derfor, at denne forfatter ikke havde handlet med forsæt eller groft uagtsomt, og at der, for så vidt angik denne anmeldte, ikke forelå videnskabelig uredelighed.

2.14 Afgørelse af 28. maj 2021 – Sag nr. 2021-03

Formalitetsafgørelse. Ikke et videnskabeligt produkt. Afvisning af realitetsbehandling.

Nævnet afgjorde, at en rapport afgivet som led i en forskningsinstitutions rådgivningsvirksomhed ikke var et videnskabeligt produkt. Nævnet lagde vægt på, at der i det anmeldte produkt indgik et datablad, hvori det var anført, at der var tale om en teknisk rapport, og at finansiel støtte var ydet af en forening. I produktet var produktets *Kategori* beskrevet som *Rådgivningsrapporter* og i produktets forord var det anført, at produktet var udarbejdet som en rådgivningsopgave for en forening. Anmeldtes videnskabelige stillingsbetegnelse eller grader var ikke anført i produktet. Produktet indeholdt ikke en redegørelse for et egentligt videnskabeligt formål, og produktet fremtrådte ikke sådan, at det i første række henvendte sig til et videnskabeligt miljø. Nævnet afviste herefter at behandle sagen, da anmeldelsen faldt uden for nævnets kompetenceområde.

2.15 Afgørelse af 15. juni 2021 – Sag nr. 2019-16

Realitetsafgørelse. Plagiering. Ikke videnskabelig uredelighed.

Anmeldelsen angik plagiering af emne, ide og tekst i en videnskabelig artikel, som anmeldte var medforfatter til. Kilden udgjorde et udkast til en ikke-offentliggjort artikel. Nævnet lagde til grund, at anmeldte under sin ansættelse med en daværende kollega udarbejdede artikeludkastet, som ikke blev offentliggjort grundet nogle immaterialretlige forhold. Som led i nævnets vurdering af den hævdede plagiering blev der indhentet ekspertbistand.

Nævnet lagde til grund, at emnet og ideen, der fremgik af kilden, var tæt beslægtede med emnet og ideen, der fremgik af produktet. Endvidere lagde nævnet til grund, at der kun var en lille forskel mellem produktets idé og kildens idé, men at der konstruktionsmæssigt var en forskel på opbygningen af de anlæg, der præsenteredes i henholdsvis kilden og produktet. Desuden lagde nævnet til grund, at kildens og produktets emne ikke var ubeskrevet i den videnskabelige litteratur. Nævnet fandt herefter, at der ikke var grundlag for at fastslå, at anmeldte uden retmæssig kreditering havde tilegnet sig kildens ide og emne. Der forelå derfor ikke videnskabelig uredelighed.

2.16 Afgørelse af 26. juli 2021 – Sag nr. 2021-02

Realitetsafgørelse. Plagiering. Videnskabelig uredelighed.

Nævnet vurderede, at anmeldte i et produkt i en række tilfælde havde tilegnet sig tekst, figurer og en tabel fra anmelders kandidatspeciale uden retmæssig kreditering. Nævnet

fandt efter en konkret vurdering – navnlig under hensyn til oplysningerne om at anmeldte, som ansat ved forskningsinstitutionen, skulle hjælpe anmelder med at klargøre specialet til publicering – at anmeldte med forsæt havde tilegnet sig teksterne. Ved vurderingen af plagieringens betydning lagde nævnet vægt på plagieringens omfang og karakter, og den måde hvorpå den plagierede tekst indgik i produktets enkelte afsnit, og fandt, at plagieringen ikke havde haft ringe betydning ved rapporteringen af forskningen. Der forelå derfor videnskabelig uredelighed.

2.17 Afgørelse af 10. september 2021 – Sag nr. 2021-04

Formalitetsafgørelse. Ikke et videnskabeligt produkt. Afvisning af realitetsbehandling.

Sagen drejede sig om, hvorvidt et artikeludkast var et videnskabeligt produkt, og om sagen derfor var omfattet af nævnets kompetence. Udkastet var blevet afvist fra publicering i et tidsskrift med henvisning til, at mindst to af hinanden uafhængige medundersøgere skulle tage ansvar for undersøgelsesresultaterne. Ifølge anmeldelsen foreslog anmeldte herefter en af sine ph.d.-studerende, at vedkommende skulle være medforfatter til artiklen. Anmeldte sendte artikeludkastet til den ph.d.-studerende med angivelse af, at den studerende var medundersøger og anden-forfatter. Samtidig fremsendte anmeldte et excel-ark med undersøgelsesresultater, der viste, hvem der angiveligt havde udført de enkelte undersøgelser. Det kunne efter nævnets vurdering ikke fastslås med fornøden sikkerhed, at det var anmeldtes hensigt, at den ph.d.-studerende ikke skulle forholde sig selvstændigt til artikeludkastet og selv foretage de fornødne undersøgelser. Nævnet fandt derfor efter en konkret vurdering, at udkastet ved fremsendelsen til medforfatteren ikke havde en sådan endelig udformning, at det var færdigt til fagfællebedømmelse, og at udkastet endnu ikke havde fået karakter af et videnskabeligt produkt i den betydning, som udtrykket bruges i lovens § 3, stk. 1, nr. 6. Sagen var derfor ikke omfattet af nævnets kompetence.

Nævnet vurderede, at sagen kunne indeholde tilfælde af tvivlsom forskningspraksis og oversendte derfor sagen til videre behandling ved forskningsinstitutionen, jf. lovens § 17.

2.18 Afgørelse af 21. september 2021 – Sag nr. 2020-12

Realitetsafgørelse. Plagiering. Videnskabelig uredelighed.

Nævnet fandt, at anmeldte i sin ph.d.-afhandling i fem tilfælde havde brugt tekst fra tre forskellige kilder, herunder ved parafrasering, uden at kreditere disse, og at anmeldte derfor i hvert fald ved grov uagtsomhed havde plagieret. Nævnet bemærkede, at et oplyst arbejds- eller tidspres i forbindelse med færdiggørelse af et videnskabeligt produkt ikke kan tillægges betydning ved vurderingen af anmeldtes tilregnelser. Særligt vedrørende et tilfælde bemærkede nævnet, at det ikke kunne føre til en anden vurdering, at anmeldte midt i et tekststykke havde placeret en fodnote, da læseren fik det indtryk, at tekstafsnittene, der fulgte efter noten, var anmelders egne. Nævnet lagde endvidere vægt på plagieringens omfang, herunder at plagieringen i et tilfælde var omfattende, og at de tilegnede tekster vedrørte resultater og konklusioner fra kilden. Nævnet fandt herfter efter en samlet vurdering, at plagieringen ikke havde haft ringe betydning ved rapporteringen af forskningen. Der forelå derfor videnskabelig uredelighed.

2.19 Afgørelse af 12. oktober 2021 – Sag nr. 2021-07

Formalitetsafgørelse. Forskningskvaliteten. Afvisning af realitetsbehandling.

Sagen drejede sig om uenigheder om forskningens konklusioner og de anvendte metoder m.v., herunder spørgsmålet om de fremsatte resultater var rigtige ud fra en faglig og videnskabelig bedømmelse. Nævnets formand afgjorde i henhold til § 10 i nævnets forretningsorden sagen, og fremhævede, at da sagen vedrørte forskningskvaliteten af det videnskabelige produkt var det utvivlsomt, at sagen i overensstemmelse med loven skulle afvises fra realitetsbehandling.

2.20 Afgørelse af 18. oktober 2021 – Sag nr. 2020-20

Realitetsafgørelse. Plagiering. Ikke videnskabelig uredelighed.

Nævnet lagde vedrørende sin kompetence til grund, at anmeldtes produkt, som anmeldte var medforfatter til, var et manuskript, som var publiceret på en preprint server, der beskriver sig selv som *an online archive and distribution service for unpublished prints in the life sciences*. Nævnet fandt endvidere, at produktet var frembragt ved anvendelse af videnskabelige metoder som led i forskning, og at produktet i sin form og opbygning fremstod som en videnskabelig artikel. Nævnet fandt derfor på baggrund af en indholdsmæssig vurdering af produktets forskningsmæssige karakter, at der var tale om et videnskabeligt produkt. Nævnet var derfor kompetent til at behandle sagen.

Vedrørende spørgsmålet om der forelå plagiering lagde nævnet til grund, at de ideer og resultater, som anmelderne hævdede anmeldte havde plagieret, emnemæssigt vedrørte en meget begrænset del af produktet, og at produktets resultater ikke var afhængige af anmeldernes ideer og resultater. Nævnet fandt derfor, at anmeldte ikke havde plagieret, og at der herefter ikke forelå videnskabelig uredelighed.

2.21 Afgørelse af 28. oktober 2021 – Sag nr. 2020-23

Realitetsafgørelse. Plagiering. Ikke videnskabelig uredelighed.

Sagen omhandlede en afhandling indgivet til forsvar for doktorgraden. Nævnet lagde vægt på opbygningen af det konkrete produkt. Nævnet vurderede, at anmeldte – i produktets tredje del på siderne 10-66 (som var uden en overskrift og bestod af 13 afsnit), og på cirka en halv side i produktets fjerde del 'Discussion' – ikke havde anvendt gængs kildehenvisning og ikke havde markeret ved f.eks. kursivering eller citationstegn, at der var tale om ordret gengivelse af tekst fra 13 forskellige artikler, som er selvstændige videnskabelige produkter. De 13 artikler indgik i produktets sjette del, side 88-986. Nævnet bemærkede, at anmeldtes fremgangsmåde ved krediteringen af forfatterne til de 13 artikler var åbenbart uhensigtsmæssig, og at en forfatters brug af tekst fra et selvstændigt produkt i form af f.eks. en artikel, som forfatteren har skrevet sammen med andre medforfattere, forudsætter retmæssig kreditering. Nævnet fandt, efter en konkret vurdering, at anmeldte ikke havde haft det fornødne forsæt eller havde handlet groft uagtsomt i forbindelse med rapporteringen af forskningen. Nævnet lagde herved vægt

på anmeldtes henvisning til de pågældende artikler i produktets første del, hvoraf fremgik *This thesis is based on the following Papers*, at anmeldte var medforfatter til samtlige artikler, og at produktet i forbindelse med indleveringen ved forskningsinstitutionen var vedlagt forfattererklæringer vedrørende artiklerne.

Nævnet vurderede i øvrigt, at sagen kunne indeholde forhold om tvivlsom forskningspraksis og oversendte den derfor til forskningsinstitutionen til videre behandling, jf. lovens § 17.

2.22 Afgørelse af 15. november 2021 – Sag nr. 2021-06

Formalitetsafgørelse og realitetsafgørelse. Ikke et videnskabeligt produkt. Afvisning af realitetsbehandling. Forfalskning. Ikke videnskabelig uredelighed.

Den af forskningsinstitutionen oversendte anmeldelse, var af anmelderne formuleret som to spørgsmål. Da nævnet ikke udøver responderende virksomhed, men efter sit regelgrundlag afgør påstande om videnskabelig uredelighed i konkrete forhold, forstod nævnet efter sagens oplysninger spørgsmålene i anmeldelsen som en påstand om, at de anmeldte havde handlet videnskabeligt uredeligt.

Sagen drejede sig for det første om en artikel med to forfattere, der i 2016 var publiceret i et tidsskrift. Nævnet fandt, at det forhold, at det i en løbende videnskabelig diskussion påvises, at et videnskabeligt produkt er fejlbehæftet, i almindelighed ikke indebærer, at forskernes efterfølgende handling eller undladelse i sig selv udgør et nyt videnskabeligt produkt. Den del af anmeldelsen, der vedrørte de anmeldtes handling eller undladelse efter kritikken af deres artikel var blevet rejst, faldt derfor uden for nævnets kompetenceområde, jf. lovens § 4, stk. 1, hvorfor nævnet afviste at realitetsbehandle denne del af anmeldelsen, jf. lovens § 13, stk. 1, nr. 1.

For det andet drejede sagen sig om to ansøgninger om forskningsmidler, som var blevet indgivet i henholdsvis 2017 og 2018, og hvor resultaterne fra artiklen fra 2016 indgik i grundlaget for ansøgningerne. Det fremgik af sagens oplysninger, at kun den ene af artiklens forfattere var ansøger til forskningsmidlerne.

For så vidt angik den af artiklens forfattere, der ikke var medansøger til forskningsmidlerne, og som ikke indgik i det konkrete projekt og der ikke var søgt om penge til, fandt nævnet, at anmeldelsen var åbenbart grundløs, og afviste derfor denne del af anmeldelsen fra realitetsbehandling.

Nævnet fandt for så vidt angik den af artiklens forfattere, der havde ansøgt om forskningsmidler, at det forhold, at der i 2017 blev rejst kritik af artiklen, og at artiklens forfattere, heriblandt ansøgeren af forskningsmidler, senere i 2019 måtte erkende, at artiklen havde fejl, ikke gav grundlag for at fastslå, at der forelå forfalskning i forbindelse med indgivelsen af ansøgningerne i 2017 og 2018. Der forelå derfor ikke videnskabelig uredelighed.

2.23 Afgørelse af 25. november 2021 – Sag nr. 2020-22

Realitetsafgørelse. Plagiering. Ringe betydning. Ikke videnskabelig uredelighed.

Nævnet fandt, at anmeldte i en ph.d.-afhandling i to tilfælde havde brugt tekst fra en kilde uden at kreditere denne. Det kunne ikke føre til en anden vurdering, at anmeldte havde tilføjet eller ændret ord i de pågældende tekstafsnit. Det kunne efter nævnets praksis heller ikke føre til en anden vurdering, at anmeldte havde oplyst om et arbejds- og tidspres i forbindelse med færdiggørelsen af afhandlingen. Nævnet fandt, at anmeldte, i hvert fald ved grov uagtsomhed, havde tilegnet sig teksterne, og at der ikke var grundlag for at antage, at de tilegnede tekster alene vedrørte almindelig viden inden for feltet.

Ved nævnets vurdering af plagieringens betydning i de to tilfælde indgik tilfældenes antal, omfang og placering i afhandlingen. Da de to tilfælde var af forholdsvis begrænset omfang og placeret i afhandlingens kapitel 3, som var et af produktets indledende kapitler, fandt nævnet, at plagieringen havde haft ringe betydning ved rapporteringen af forskningen.

Vedrørende et tredje tilfælde fremhævede nævnet, at anmeldte i det pågældende tekstafsnit, der bestod af to sætninger, i nogen grad med egen sætningsstruktur og ord havde bearbejdet kildens tekst, men også i dele af tekstafsnittet havde anvendt ordret gengivelse uden brug af kursivering eller citationstegn. Ved hver afslutning af de to sætninger har anmeldte i fodnoter henvist til kilden. Nævnet fandt på denne baggrund efter en konkret vurdering, at det med tilstrækkelig tydelighed var angivet, og dermed var klart for læseren, at de to sætninger med henvisningerne til kilden var kildens tekst med de deri anførte oplysninger og ikke var anmeldtes tekst. Anmeldte havde derfor krediteret kilden retmæssigt. Nævnet fremhævede endvidere, at der ikke var tale om, at anmeldtes henvisninger til kilden var indsat i produktets tekstafsnit på en sådan måde, at henvisningerne gav læseren det indtryk, at den tilknyttede tekst var anmeldtes egen tekst. Til sammenligning var der i nævnets sag 2020-03 (tilfælde nr. 4 og 6) og sag 2020-05 (tilfælde nr. 6) tale om, at fodnoter med kildehenvisninger var placeret i tekstafsnittene, således at læseren fik det indtryk, at tekststykker, der kom efter den enkelte fodnote, var forfatterens egne.

Nævnet vurderede, at sagen kunne indeholde tilfælde af tvivlsom forskningspraksis og oversendte derfor sagen til videre behandling ved forskningsinstitutionen, jf. lovens § 17.

2.24 Afgørelse af 9. december 2021 – Sag nr. 2020-25

Realitetsafgørelse. Plagiering. Ringe betydning. Ikke videnskabelig uredelighed.

Sagen omhandlede en ph.d.-afhandling, hvor anmeldte i 15 tilfælde havde brugt tekst fra forskellige kilder uden kreditering af disse. Nævnet fandt uanset anmeldtes oplysninger om tidspres, at anmeldte i hvert fald ved grov uagtsomhed havde tilegnet sig teksterne. Efter en konkret og samlet vurdering fandt nævnet, at plagieringen, uanset antallet af tilfælde, kun havde haft ringe betydning ved rapporteringen af forskningen. Nævnet lagde vægt på den ene side vægt på, at der var tale om 15 tilfælde af plagiering, som dog fandtes i en begrænset del af produktet (side 34-52). På den anden side lagde nævnet vægt på, at de omhandlede tilfælde var af begrænset omfang. Efter en

indholdsmæssig vurdering af produktet lagde nævnet til grund, at den del af produktet, hvor tilfældene af plagiering fandtes, var en del af produktets metodeafsnit. Nævnet fandt derfor, at plagieringen havde haft ringe betydning ved rapporteringen af forskningen.

Nævnet vurderede i øvrigt, at sagen kunne indeholde forhold om tvivlsom forskningspraksis og oversendte den derfor til forskningsinstitutionen til videre behandling, jf. lovens § 17.

3. Aktiviteter vedrørende integritet i forskning

Det fremgår af bemærkningerne til lov om videnskabelig uredelighed m.v., afsnit 3.5.3.1., at nævnets kompetenceområde bør flugte med international praksis, og nævnet tilstræber derfor, at de overordnede rammer for nævnets arbejde er i overensstemmelse med international praksis for håndteringen af uredelighedssager.

Det fremgår af nævnets forretningsorden § 2, stk. 4, at nævnet indgår i relevant internationalt samarbejde om fremme af forskningsintegritet.

Nævnet har i 2021 navnlig grundet Covid19-krisen ikke deltaget i internationale aktiviteter om sager om videnskabelig uredelighed og om fremme af forskningsintegritet.

4. Medlemmer og suppleanter i nævnet

Nævnet for Videnskabelig Uredeligheds medlemmer og suppleanter fremgår af nedenstående tabeller. Nævnet har en formand, der er i henhold til lovens § 5, stk. 2, skal være landsdommer.

Tabel 1

Formand for Nævnet for Videnskabelig Uredelighed

Navn	Titel	Beskikkelsesperiode
Jens Hartig Danielsen	Landsdommer, dr.jur., ph.d.	08.11.2017 – 07.11.2023

Tabel 2

Nævnet for Videnskabelig Uredelighed

Medlemmer pr. 1. juli 2021		
Navn	Titel	Beskikkelsesperiode
Anders Smith	Programchef, ph.d.	01.07.2017 – 30.06.2023
Anne-Mette Hvas	Professor, ph.d.	01.07.2017 – 30.06.2023
Hanne Andersen	Professor, ph.d.	01.07.2017 – 30.06.2023
Ole Kirk	Forskningsdirektør, ph.d.	01.07.2017 – 30.06.2023
Klemens Kappel	Professor, ph.d.	01.07.2021 – 30.06.2025
Janne Rothmar Hermann	Professor, ph.d.	01.07.2021 – 30.06.2025
Helle Prætorius Øhrwald	Professor, ph.d.	01.07.2021 – 30.06.2025
Michael Robdrup Rasmussen	Professor, ph.d.	01.07.2021 – 30.06.2025

Tabel 3

Suppleanter for Nævnet for Videnskabelig Uredelighed

Navn	Titel	Beskikkelsesperiode
Jette Koefod	Lektor, ph.d.	01.07.2017 – 30.06.2023
Mads Hermansen	Konsulent, ph.d., dr.pæd.	01.07.2017 – 30.06.2023
Mathias Stolpe	Professor	01.07.2021 – 30.06.2025
Pascal Madeleine	Professor	01.07.2021 – 30.06.2025
Ida Fabricius	Professor	01.07.2021 – 30.06.2025
Mogens Holst Nissen	Professor	01.07.2021 – 30.06.2025
Jesper Ryberg	Professor	01.07.2021 – 30.06.2025
Lisbeth Christoffersen	Professor	01.07.2021 – 30.06.2025